

Geçtiğimiz Aya Dair Hukuki Gelişmeler

(Eylül 2023)

Vergi Hukuku Mevzuatında Gelişmeler

- Gelir İdaresi Başkanlığı'nın ("GİB") resmi internet sitesinde 05.09.2023 tarihinde [Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi Hakkında Açıklama](#) yayınlanmıştır. Söz konusu açıklamada, Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi ("Ek MTV") ile ilgili olarak Anayasa Mahkemesine açılan davada henüz herhangi bir karar verilmediği duyurulmuştur. Bu bağlamda:
  - 7456 sayılı Kanunla düzenlenen **EK MTV**'nin ülkemizde meydana gelen deprem felaketinin getirdiği zararların telafisinde kullanılmak üzere **ihdas edilmiş yeni bir vergi olduğu hatırlatılmış**.
  - Ayrıca Ek MTV'nin normalde 31.08.2023 gün sonuna kadar ödenmesi gerekirken **birinci taksitinin ödeme süresinin 06.09.2023 gün sonuna kadar uzatıldığı belirtilmiştir**.
- GİB tarafından 07.09.2023 tarihli Resmi Gazete'de [Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ](#) yayınlanmıştır. Söz konusu tebliğe dair detaylı açıklamalarımıza [bağlantıdan](#) erişebilirsiniz. Söz konusu tebliğde temel olarak;
  - Genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile imzalanan protokol kapsamında afetzedelere bağışlanacak konutların inşası dolayısıyla kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına yapılan teslim ve hizmetlerde uygulanacak istisnaya ilişkin düzenlemeler,
  - 7456 sayılı Kanunun 7. maddesi ile 3065 sayılı Kanunun 17. maddesinin 4. fıkrasının r bendinde yapılan değişikliklerle kurumların aktifinde yer alan taşınmazların satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimlerde KDV istisnası uygulaması kaldırıldığından KDV Genel Uygulama Tebliğinin ilgili bölümlerinde düzenleme ve değişiklikler,
  - Ayrıca 15.07.2023 tarihinden önce kurumların aktifinde kayıtlı bulunan taşınmazların satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimlerde KDV istisnası uygulamasına devam edileceğinden KDV Genel Uygulama Tebliğinin ilgili bölümlerinde düzenleme ve değişiklikler yer almaktadır.
  - Cumhurbaşkanı Kararı ile yapılan oran değişikliklerinin yürürlük tarihi hususunda finansal kiralama işlemleri açısından yaşanan tereddütlerin giderilmesine ilişkin düzenlemeler,
  - KDV Genel Uygulama Tebliği ile proje uygulaması getirilen ancak, Tebliğin yürürlüğünden önce istisna belgesi almak suretiyle veya verginin önce uygulanıp sonra iade edilmesi şeklinde yürütülen uygulama dışında işlem yapanların da 01.01.2024 tarihinden itibaren proje uygulaması kapsamında istisna belgesi almaları gerektiği yönünde açıklamalar yer almaktadır.
- Anayasa Mahkemesi ("AYM"), 7194 sayılı Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik

Yapılması Hakkında Kanun'un 7. maddesinin 2. fıkrasının iptaline karar verdi. İptal istemine konu kanun hükmü temelde; vergilere ilişkin beyanname verme ve ödeme yükümlülüklerini süresinde yerine getirmeyen dijital hizmet sağlayıcılarının sunmuş oldukları hizmetlere erişimin, bu yükümlülükler yerine getirilinceye kadar engellenmesine karar verilebileceği düzenlenmektedir. AYM, söz konusu düzenlemenin orantılı bir düzenleme olmadığını vurgulayarak Anayasa'ya aykırı olduğunu belirtti. Konuya dair detaylı açıklamalarımıza erişmek için [bağlantıyı](#) kullanabilirsiniz. ([AYM'nin 12.09.2023 tarihli ve 32307 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan E. 2020/11, K. 2023/55 sayılı kararı](#))

- AYM'nin 15.09.2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan kararı ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun üçüncü dereceye kadar kan hısımları ile, eşler ve ikinci dereceye kadar sıhri hısımlar arasında yapılan ivazlı tasarrufları otomatik olarak bağışlama sayan hükmün iptaline karar vermiştir. AYM, söz konusu hükmün mülkiyet hakkı ve hak arama özgürlüğü yönünden Anayasa'ya aykırı olduğunu belirtmiştir. Karar, 6183 sayılı Kanundan kaynaklanan tasarrufun iptali davaları bakımından büyük önem arz etmektedir. Konuya dair detaylı açıklamalarımıza erişmek için [bağlantıyı](#) kullanabilirsiniz. ([AYM'nin 15.09.2023 tarihli ve 32310 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan E. 2022/134, K. 2023/116 sayılı kararı](#))

Vergi Hukukunda Yargı Kararları

Vergi hukuku alanında önemli gördüğümüz yargı kararı aşağıda özetlenmiştir:

- Danıştay 3. Dairesi, E. 2023/710, K. 2023/1839 sayılı 16.05.2023 tarihli kararında matrah artırımının 3 taksitinin geç ödenmesi halinde matrah artırımının bozulmayacağına karar vermiştir. Olay, özet olarak şu şekildedir:
  - Davacı, 2016 yılı için katma değer vergisi yönünden 7143 sayılı Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun kapsamında vergi artırımından faydalanmıştır. Ancak vergi taksitlerinin ilk üçünü süresinde ve tam olarak ödemişken sonraki üç taksiti süresinden sonra ödemiştir.
  - Vergi Dairesi, davacının alımlarının bir kısmını sahte faturalarla belgelendirdiğini iddia ederek davacıyı bir kat vergi ziyai cezalı KDV ile özel usulsüzlük cezasına tabi tutmuştur.
  - İlk derece mahkemesi, davacının vergi artırım sonucu ödemesi gereken taksitleri süresi içinde ödemiş olması nedeniyle matrah artırım hükümlerini ihlal ettiğinden söz edilemeyeceğini gerekçe göstererek dava konusu vergi ve cezaların kaldırılmasına karar vermiştir.
  - Davalı idarenin istinaf kanun yoluna başvurması üzerine istinaf mahkemesi, somut bir tespit olmadan özel usulsüzlük cezası kesilemeyeceği gerekçesiyle Vergi Mahkemesi kararının, tarhiyatın 8.323,58-TL'yi aşan kısmının kaldırılmasına dair hüküm fıkrasına

yöneltilen istinaf istemini kabul etmiş ancak kalan kısmı yönünden istinaf başvurusunun reddine karar vermiştir.

- Taraflarca temyiz yoluna başvurulmuştur. Uyuşmazlığı inceleyen Danıştay, 7143 sayılı Kanun'un 9. maddesinin 6. fıkrası çerçevesinde, vergi artırım başvurusu üzerine artırım hükümlerine göre hesaplanarak tahakkuk eden ve altı taksitte ödenmesi taahhüt edilen vergiyle ilgili olarak, 1 ila 3. taksidi tam ve süresinde ödeyen davacının, sonraki taksitleri öngörülen ödeme süresinden sonra ödemiş olmasının, borcun tamamının idarece tahsil edilmediğine ilişkin bir ihtilaf da bulunmadığı dikkate alındığında, vergi artırımından yararlanma hakkını kaybettirmeyeceği sonucuna ulaşmış ve tarafların temyiz istemlerinin reddine karar vermiştir.

Diğer Hukuk Alanlarında

Önemli Mevzuat Değişiklikleri ve Yargı Kararları

- Yargıtay İçtihatları Birleştirme Büyük Genel Kurulu'nun ("YİBBGK") 14.09.2023 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan kararı kapsamında hukuk davalarında, hükümde kanun yolu süresinin hatalı gösterilmesi halinde, hatalı gösterilen kanun yolu süresi içerisinde yapılan kanun yolu başvurusunun incelenmesi gerektiğine karar verilmiştir. Söz konusu karar ile birlikte Yargıtay'ın farklı hukuk daireleri arasındaki içtihat aykırılığı giderilmiştir.
  - Kararda hakimin hata sonucu süreyi yanlış bildirip tarafları yanıltması ve hatalı gösterilen süreye uyularak yapılan kanun yolu başvurusunun reddi hak ihlali sayılmıştır. AYM uyuşmazlığı, adil yargılanma hakkı ve mahkemeye erişim hakkı kapsamında değerlendirmiştir ve kanun yolu başvurusunun süresinde yapıldığının kabul edilmesi gerektiğini belirtmiştir. ([YİBBGK'nın 14.09.2023 tarihli ve 32309 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan E. 2021/5, K.2023/2 sayılı ve 28.04.2023 tarihli kararı](#))
- AYM'nin 15.09.2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan kararı ile 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yer alan ve ticaret sicilinden silinen şirketlerin ihya davası açması için öngörülen 5 yıllık hak düşürücü sürenin iptaline karar verilmiştir. Söz konusu kararda AYM anılan hak düşürücü sürenin, mülkiyet hakkını ve etkili başvuru hakkını ihlaline yol açtığı yorumunda bulunmuştur. Konuya dair detaylı açıklamalarımıza erişmek için [bağlantıyı](#) kullanabilirsiniz. ([AYM'nin 15.09.2023 tarihli ve 32310 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan E. 2023/33, K. 2023/117 sayılı ve 22.06.2023 tarihli kararı](#))
- Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi, 21.09.2023 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Tarife ile birlikte;

- Özel vekaletnameli avukat ile CMK kapsamında görevlendirilen müdafii arasında yargılama sonucunda hükmolunan ücretler bakımından ayırım ortadan kaldırılmıştır
  - Genel olarak bakıldığında maktu ücretlere ilişkin önceki Tarife'nin yayımı sonrası oluşan mali tablo dikkate alınarak, ortalama yüzde 90,40 oranında artış yapılmıştır.
  - Söz konusu tarifeye erişmek için [bağlantıyı](#) kullanabilirsiniz.
- AYM'nin 27.09.2023 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan kararı kapsamında, iş kazası nedeniyle Yüksek Sağlık Kurulu'nun maluliyet oranının %0 olarak belirlenmesi sonrası görülen maddi ve manevi tazminat davasının usulen kesinleşmiş olması halinde, aynı kurula ilk raporun iptali için yapılan başvuru sonucunda maluliyet oranının %24 olarak tespitinden sonra açılan ikinci davanın kesin hüküm nedeniyle reddine karar verilmesinin mahkemeye erişim hakkının ihlaline yol açtığına karar vermiştir. Konuya dair detaylı açıklamalarımıza [bağlantıyı](#) kullanarak erişebilirsiniz. ([AYM'nin 27.09.2023 tarihli ve 32322 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 2018/14133 Başvuru Numaralı 11.05.2023 tarihli kararı](#))
  - Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın 28.09.2023 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan tebliği ile birlikte reeskont ve avans işlemlerde uygulanacak faiz oranları %30,75 ve %31,75 olarak belirlenmiştir. ([Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından 28.09.2023 tarihli ve 32323 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Tebliğ](#))

Hazırlayanlar:

Av. Doğa Can Altınözlü

Stj. Av. Cevdet Emre Koçak